II

(EY:n ja Euratomin perustamissopimuksia soveltamalla annetut säädökset, joiden julkaiseminen ei ole pakollista)

PÄÄTÖKSET

KOMISSIO

KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 24 päivänä heinäkuuta 2008,

ohjeista jäsenvaltioiden avustamiseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 882/2004 säädettyä kokonaisvaltaista monivuotista kansallista valvontasuunnitelmaa koskevan vuosiraportin laatimisessa

(tiedoksiannettu numerolla K(2008) 3756)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2008/654/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon rehu- ja elintarvikelainsäädännön sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia koskevien sääntöjen mukaisuuden varmistamiseksi suoritetusta virallisesta valvonnasta 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 882/2004 [1] ja erityisesti sen 44 artiklan 2 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Asetuksessa (EY) N:o 882/2004 annetaan yleiset säännöt yhteisön tai jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten toteuttamasta virallisesta valvonnasta, jolla varmennetaan rehu- ja elintarvikelainsäädännön sekä eläinten terveyttä ja eläinten hyvinvointia koskevien sääntöjen noudattaminen.

(2) Asetuksen (EY) N:o 882/2004 1 artiklan 3 kohdan mukaan kyseinen asetus ei rajoita virallista valvontaa koskevia yhteisön erityissäännöksiä.

(3) Asetuksen (EY) N:o 882/2004 41 artiklan mukaisesti kunkin jäsenvaltion on laadittava yksi kokonaisvaltainen monivuotinen kansallinen valvontasuunnitelma, jäljempänä 'kansallinen valvontasuunnitelma', jotta varmistetaan elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä 28 päivänä tammikuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 178/2002 [2] 17 artiklan 2 kohdan, eläinten terveyttä ja hyvinvointia koskevien sääntöjen sekä asetuksen (EY) N:o 882/2004 45 artiklan tehokas täytäntöönpano.

(4) Kansallisten valvontasuunnitelmien tarkoituksena on myös tarjota vakaa perusta yhteisön jäsenvaltioissa suorittamalle valvonnalle.

(5) Kasveille ja kasvituotteille haitallisten organismien jäsenvaltioihin kulkeutumisen estämiseen liittyvistä suojatoimenpiteistä 8 päivänä toukokuuta 2000 annetun neuvoston direktiivin 2000/29/EY [3] 27 a artiklassa säädetään, että direktiivin tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi sovelletaan tarpeen mukaan asetuksen (EY) N:o 882/2000 41–46 artiklaa, jotka koskevat kansallisia valvontasuunnitelmia, vuosiraportteja sekä yhteisön harjoittamaa valvontaa jäsenvaltioissa ja kolmansissa maissa.

[1] EUVL L 165, 30.4.2004, s. 1; oikaisu EUVL L 191, 28.5.2004, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna neuvoston asetuksella (EY) N:o 301/2008 (EUVL L 97, 9.4.2008, s. 85).

[2] EYVL L 31, 1.2.2002, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 202/2008 (EUVL L 60, 5.3.2008, s. 17).

[3] EYVL L 169, 10.7.2000, s. 1. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 2008/64/EY (EUVL L 168, 28.6.2008, s. 31).

(6) Asetuksen (EY) N:o 882/2004 43 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaan komissio laatii ohjeet, joissa kannustetaan ottamaan käyttöön parhaita toimintatapoja valvontajärjestelmän kaikilla tasoilla.

(7) Asetuksen (EY) N:o 882/2004 43 artiklan 1 kohdan j alakohdassa säädetään, että komission on vahvistettava kyseisen asetuksen 44 artiklassa edellytettyjen vuosiraporttien rakenne ja niissä esitettävät tiedot.

(8) Asetuksen (EY) N:o 882/2004 44 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle vuosiraportti kansallisen valvontasuunnitelman täytäntöönpanosta. Raportti on toimitettava vuoden kuluttua kansallisten valvontasuunnitelmien täytäntöönpanon aloittamisesta ja sen jälkeen joka vuosi. Lisäksi 44 artiklan 1 kohdassa säädetään tiedoista, jotka vuosiraporteissa on annettava.

(9) Asetuksen (EY) N:o 882/2004 44 artiklan 2 kohdan mukaan vuosiraportteihin sisällytettävissä tiedoissa on otettava huomioon komission laatimat ohjeet, jotta edistettäisiin raporttien esitystavan johdonmukaisuutta. Ohjeet eivät ole sitovia, vaan niiden tarkoituksena on tarjota jäsenvaltioille hyödyllistä apua asetuksen täytäntöönpanossa.

(10) Asetuksen (EY) N:o 882/2004 45 artiklassa säädetään, että jäsenvaltioissa on järjestettävä säännöllisesti yhteisön suorittamia toiminnan tarkastamisia (auditointeja), joiden päätarkoituksena on todeta, että virallinen valvonta suoritetaan kansallisten valvontasuunnitelmien ja yhteisön lainsäädännön mukaisesti.

(11) Komission on tarkasteltava säännöllisesti tässä päätöksessä annettuja ohjeita ja päivitettävä ne tarpeen mukaan jäsenvaltioiden toimittamien vuosiraporttien tarkastelun jälkeen ottaen huomioon päätelmät ja suositukset, jotka sisältyvät asetuksen (EY) N:o 882/2004 44 artiklan 4 kohdan mukaisesti komission laatimaan vuotuiseen raporttiin, sekä asetuksen täytäntöönpanosta jäsenvaltioissa saadut kokemukset.

(12) Tässä päätöksessä vahvistettujen ohjeiden laatimisessa olisi otettava huomioon Eurostatin yhteisön tilasto-ohjelman puitteissa kehittelemä valvonta- ja seurantatoimia käsittelevä tietokanta, johon sisältyy eri luokitusjärjestelmiä, mukaan lukien yhdenmukaistetut termit ja määritelmät rehu- ja elintarvikealan tiedonhallintaa varten.

(13) Tässä päätöksessä säädetyt toimenpiteet ovat elintarvikeketjua ja eläinten terveyttä käsittelevän pysyvän komitean lausunnon mukaiset,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Asetuksen (EY) N:o 882/2004 44 artiklan 2 kohdassa säädetyt ohjeet, jotka on otettava huomioon kyseisen asetuksen 44 artiklan 1 kohdassa säädetyissä vuosiraporteissa, jäljempänä 'vuosiraportti', esitetään tämän päätöksen liitteessä.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 24 päivänä heinäkuuta 2008.

Komission puolesta

Androulla VASSILIOU

Komission jäsen

LIITE

Ohjeet jäsenvaltioiden kansallisten valvontasuunnitelmien täytäntöönpanoa koskevia vuosiraportteja varten

1. **OHJEIDEN TARKOITUS**

Näiden ohjeiden tarkoituksena on avustaa jäsenvaltioita, jotta niiden kansallisten valvontasuunnitelmien täytäntöönpanoa ja virallisen valvonnan tuloksia koskevat vuosiraportit olisivat esitystavaltaan johdonmukaiset.

2. **VUOSIRAPORTIN TARKOITUS**

Jäsenvaltioiden vuosiraporttien tarkoituksena on

a) täyttää asetuksen (EY) N:o 882/2004 44 artiklan 1 kohdassa säädetty raportointia koskeva oikeudellinen velvoite;

b) esitellä edistystä kansallisen valvontasuunnitelman täytäntöönpanossa ja arvioida valvontajärjestelyjen ja -järjestelmien tehokkuutta jäsenvaltioissa suoritetun virallisen valvonnan tulosten perusteella.

Kun jäsenvaltiot keräävät ja analysoivat valvontatietoja vuosiraporttia varten, se voi helpottaa valvontajärjestelmien tehokkuuden tarkastelua ja edistää järjestelmien kehittämistä ja jatkuvaa parantamista.

Myös komission olisi hyödynnettävä vuosiraporteissa esitettyjä tietoja, kun se

a) kehittää vuotuisia valvontaohjelmia (asiakirja-aineiston tarkastelu, auditoinnit, tarkastukset);

b) laatii komission raportin Euroopan parlamentille ja neuvostolle asetuksen (EY) N:o 882/2004 44 artiklan 4 ja 6 kohdan mukaisesti.

3. **OIKEUSPERUSTA**

Asetuksen (EY) N:o 882/2004 44 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on vuoden kuluttua monivuotisten kansallisten valvontasuunnitelmien täytäntöönpanon aloittamisesta ja sen jälkeen joka vuosi laadittava raportti, johon sisältyvät

a) monivuotisiin kansallisiin valvontasuunnitelmiin 42 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen tekijöiden huomioon ottamiseksi tehdyt muutokset;

b) monivuotisen kansallisen valvontasuunnitelman mukaisesti edellisenä vuonna toteutettujen valvontatoimien ja toiminnan tarkastamisten tulokset;

c) todettujen säännöstenvastaisuuksien tyyppi ja lukumäärä;

d) toimet, joilla varmistetaan monivuotisten kansallisten valvontasuunnitelmien tehokas toiminta, myös täytäntöönpanon valvonta ja sen tulokset.

2. Jotta edistettäisiin sitä, että raportti ja etenkin virallisen valvonnan tulokset olisivat esitystavaltaan johdonmukaisia, 1 kohdassa tarkoitetuissa tiedoissa on otettava huomioon ohjeet, jotka komissio laatii 62 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

3. Jäsenvaltioiden on viimeisteltävä raporttinsa ja lähetettävä ne komissiolle kuuden kuukauden kuluessa sen vuoden lopusta, jota ne koskevat.”

4. **MÄÄRITELMÄT**

Näissä ohjeissa sovelletaan asiaa koskevassa yhteisön lainsäädännössä ja erityisesti seuraavissa säädettyjä määritelmiä: asetuksen (EY) N:o 882/2004 2 artikla, asetuksen (EY) N:o 178/2002 2 ja 3 artikla, direktiivin 2000/29/EY 2 artikla, sellaisten ohjeiden antamisesta, joissa vahvistetaan perusteet toiminnan tarkastamisten suorittamista varten rehu- ja elintarvikelainsäädännön sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia koskevien sääntöjen mukaisuuden varmistamiseksi suoritetusta virallisesta valvonnasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 882/2004 mukaisesti 29 päivänä syyskuuta 2006 tehty komission päätös 2006/677/EY ([1]) sekä ohjeista jäsenvaltioiden avustamiseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 882/2004 säädetyn kokonaisvaltaisen monivuotisen kansallisen valvontasuunnitelman laatimisessa 21 päivänä toukokuuta 2007 tehty komission päätös 2007/363/EY ([2]).

Lisäksi näissä ohjeissa sovelletaan seuraavia määritelmiä:

a) 'vuosittaisella valvontaohjelmalla' tarkoitetaan asetuksen (EY) N:o 882/2004 45 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua yhteisön suorittaman valvonnan vuosittaista ohjelmaa;

b) 'valvontastrategialla' tarkoitetaan lähestymistapaa, jolla määritetään virallisen valvonnan luonne, tiheys, aika, vaihe tuotantoketjussa, menetelmät ja tekniikat (ks. päätöksen 2007/363/EY liitteessä oleva 3.7.2 kohta);

c) 'kansallisella valvontasuunnitelmalla' tarkoitetaan asetuksen (EY) N:o 882/2004 41 artiklassa säädettyä kokonaisvaltaista monivuotista kansallista valvontasuunnitelmaa.

5. **VUOSIRAPORTIN KATTAVUUS**

Vuosiraportissa olisi katettava kansallinen valvontasuunnitelma, mukaan lukien kasvien terveys, sikäli kuin direktiivin 2000/29/EY 27 a artiklassa säädetään kasvien terveyttä koskevien seikkojen sisällyttämisestä suunnitelmaan.

6. **RAPORTOINTIKAUSI JA VUOSIRAPORTTIEN TOIMITTAMINEN**

Asetuksen (EY) N:o 882/2004 42 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan jäsenvaltioiden on pantava kansallinen valvontasuunnitelma ensimmäisen kerran täytäntöön viimeistään 1. tammikuuta 2007. Saman asetuksen 44 artiklan 3 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on viimeisteltävä raporttinsa ja lähetettävä ne komissiolle kuuden kuukauden kuluessa sen vuoden lopusta, jota ne koskevat. Sen vuoksi ensimmäiset vuosiraportit on toimitettava komissiolle 30. kesäkuuta 2008 mennessä, ja seuraavina vuosina raportit on toimitettava aina 30. kesäkuuta mennessä.

7. **SUHDE MUIHIN ERITYISRAPORTTEIHIN**

Asetuksella (EY) N:o 882/2004 ei rajoiteta virallista valvontaa koskevia yhteisön erityissäännöksiä. Sen vuoksi vuosiraportit eivät korvaa erityisiä valvontasuunnitelmia tai muuta virallista valvontaa koskevia vuotuisia tai muita raportteja, joista säädetään muussa yhteisön lainsäädännössä. Koska näiden erityisten valvontasuunnitelmien mukainen virallisen valvonnan suorittaminen on kuitenkin olennainen osa kansallisten valvontasuunnitelmien yleistä täytäntöönpanoa, virallisen valvonnan tulokset ovat relevantteja vuosiraporttien kannalta.

Jos vuosiraporteissa käsitellään näihin erityisiin valvontasuunnitelmiin liittyvää virallista valvontaa, erityisraporteihin sisältyviä tietoja ei ole tarpeen toistaa, vaan viittaus viimeisimpään toimitettuun erityisraporttiin riittää. Erityisten valvontasuunnitelmien täytäntöönpanon osana toteutetun virallisen valvonnan tulokset olisi kuitenkin sisällytettävä yleiseen tulosten analyysiin tarkasteltaessa kyseisellä alalla suoritetun virallisen valvonnan tuloksia.

Erityisraporttien jättämistä koskevia määräaikoja, jotka on täsmennetty asiaa koskevassa yhteisön lainsäädännössä, ei muuteta asetuksen (EY) N:o 882/2004 44 artiklassa eikä näissä ohjeissa.

8. **YLEISET OHJEET**

Asetuksissa (EY) N:o 178/2002 ja (EY) N:o 882/2004 säädetään viralliseen valvontaan sovellettavasta järjestelmäperusteisesta lähestymistavasta. Keskeinen osa tällaista lähestymistapaa on virallisen valvonnan tulosten koostaminen ja analysointi ja niitä koskevien päätelmien tekeminen, jotta voidaan määrittää asianmukaiset järjestelmäperusteiset korjaavat toimet ja tarvittaessa mukauttaa tai muuttaa kansallisia valvontasuunnitelmia. Sen vuoksi vuosiraportin olisi oltava tiivistelmä tästä toiminnasta, ja siinä olisi myös otettava huomioon asetuksen (EY) N:o 882/2004 4 artiklan 6 kohdan mukaisesti tehtyjen toiminnan tarkastamisten (auditointien) päätelmät.

([1]) EUVL L 278, 10.10.2006, s. 15.
([2]) EUVL L 138, 30.5.2007, s. 24.

Pelkkä tilastollinen esitys virallisen valvonnan ja auditointien määrästä ei täytä vaatimusta. Vuosiraporttien kokoamista varten jäsenvaltioiden olisi tehtävä katsaus yleisiin tai koottuihin kansallisiin tuloksiin, joihin virallisen valvonnan tulosten analyysi perustuu, ja esitettävä ne sektoreittain ja tuotantovaiheittain. Kukin jäsenvaltio voi päättää raportissa esitettävät sektorit ja tuotantoketjun vaiheet. Kunkin sektorin ja tuotantovaiheen kattavuus olisi määriteltävä selvästi, ja siinä olisi seurailtava kansalliseen valvontasuunnitelmaan sisältyvien valvontajärjestelmien kuvauksen rakennetta. Jotta tulokset ja analyysi voitaisiin asettaa oikeaan asiayhteyteen, kansallisessa valvontasuunnitelmassa vahvistettuihin asiaankuuluviin virallisen valvonnan (myös näytteenoton) strategioihin, auditointiohjelmiin ja suoritusindikaattoreihin olisi viitattava ristiviittauksin, ja jos tällaisia tietoja ei ole sisällytetty kansalliseen valvontasuunnitelmaan, strategiat olisi kuvattava lyhyesti vuosiraportissa.

Virallisen valvonnan tulosten katsauksessa ja analyysissä katettavat seikat on esitetty näiden ohjeiden kohdassa 9. Tulosten analyysissä olisi kartoitettava suuntauksia ja kommentoitava niiden merkitystä ja mahdollisia tulevia vaikutuksia virallisen valvonnan kannalta. Suuntausten kartoittaminen saattaa edellyttää virallisen valvonnan tulosten tarkastelua useilta vuosilta, ja tällaisen analyysin tekemistä varten olisi tarpeen mukaan viitattava tietoihin, jotka liittyvät aiempaan viralliseen valvontaan. Näissä ohjeissa annetaan opastusta siitä, miten tällainen analyysi voidaan tehdä, ottaen huomioon asetuksen (EY) N:o 882/2004 43 artiklan 1 kohdan e alakohta.

Kun kyseessä on käsittelemättömien valvontatietojen koostaminen – silloin kun yhteisön lainsäädännön mukaan tiedot on kerättävä rehu- tai elintarvikelainsäädäntöön, eläinten terveyteen tai hyvinvointiin tai kasvien terveyteen liittyviä erityisraportteja varten – tietojen olisi muodostettava perusta kyseisen sektorin virallisen valvonnan tulosten analyysiä varten. Jos tällaisia säännöksiä ei ole, jäsenvaltiot voivat vapaasti päättää tiedon keruu- ja koostamistavoista, jotka sopivat niiden kansallisiin järjestelmiin, ja jatkaa aiempia valvontatietojen koostamisjärjestelyjä.

Jos yhteisön lainsäädännössä säädetään säännöstenvastaisuuksien luokituksesta, tätä luokitusta olisi noudatettava vuosiraporteissa. Jos erityisiä säännöksiä ei ole, jäsenvaltiot voivat vapaasti päättää luokitusjärjestelmästä, joka sopii niiden vaatimuksiin, ja niiden olisi kuvattava käytetty järjestelmä lyhyesti vuosiraportissaan.

Jäsenvaltiot, jotka haluavat kehittää valvontaa koskevia omia luokitus- ja tiedonkirjausjärjestelmiä, voivat ottaa huomioon Eurostatin käynnissä olevat toimet elintarviketurvallisuustilastoja ja erityisesti valvonta- ja seurantatoimia koskevan tietokannan alalla ([1]). Jotta varmistettaisiin johdonmukaisuus ja vältettäisiin päällekkäisyydet, jäsenvaltioita kannustetaan tekemään tiivistä yhteistyötä Eurostatin kanssa tällaisten luokitusjärjestelmien kehittämisessä. Tällaisen yhteistyön tulokset voidaan tarpeen mukaan ottaa huomioon näiden ohjeiden tulevissa muutoksissa.

Komissio voi vaatia asetuksen (EY) N:o 882/2004 45 artiklassa säädettyä yhteisön valvontaa varten taustatietoja, jotka tukevat vuosiraportissa esitettyjä virallisen valvonnan tuloksia ja analyysejä, ja sen vuoksi ne olisi säilytettävä ja toimitettava komissiolle pyydettäessä.

9. VUOSIRAPORTIN SISÄLTÖÄ JA MUOTOA KOSKEVAT OHJEET

Vuosiraportin olisi katettava seuraavat alat:

a) Jäsenvaltioiden asetuksen (EY) N:o 882/2004 3 artiklan mukaan suorittama *virallinen valvonta* ja kansalliset valvontasuunnitelmat – 9.1 kohta

b) Rehu- ja elintarvikelainsäädännön sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia koskevien sääntöjen *yleinen noudattaminen* – 9.2 kohta

c) Asetuksen (EY) N:o 882/2004 4 artiklan 6 kohdan mukaan suoritetut *toiminnan tarkastamiset (auditoinnit)*, mukaan lukien tarpeen mukaan saman asetuksen 5 artiklan 3 kohdassa säädettyjen valvontaelinten tarkastusten tulokset – 9.3 kohta

d) *Toimet tehokkuuden varmistamiseksi* kansallisten valvontasuunnitelmien toiminnassa – 9.4 kohta

e) *Lausunto* valvontajärjestelmän *yleisestä suorituskyvystä* kansallisten valvontasuunnitelmien toiminnassa – 9.5 kohta

f) *Muutokset* kansallisiin valvontasuunnitelmiin – 9.6 kohta.

([1]) Toimet toteutetaan yhteisön tilasto-ohjelman ja sen vuotuisten työohjelmien puitteissa, ja niihin sisältyy erilaisia luokitusjärjestelmiä, kuten valvonta- ja seurantatoimien luokitus, laitosten tuotteita ja toimintaa käsittelevät tietohakemistot, yhteinen sanasto, näytteenotto-strategioiden määrittely sekä valvonta- ja seurantatoimien indikaattorit.

Vuosiraporttiin pitäisi sisältyä asiaan liittyvillä aloilla suoritetun virallisen valvonnan suorituskykyä koskevat yleiset tulokset, tulosten analyysi ja kansallisen tason päätelmät, jotka voidaan tarpeen mukaan esittää sektoreiden ja tuotantovaiheiden perusteella ja/tai jäsenvaltion kansallisessa valvontasuunnitelmassa vahvistetun rakenteen perusteella. Analyysiä ja päätelmiä tukevien tietojen tiivistelmä voidaan esittää tarvittaessa erillisessä liitteessä, ja jäsenvaltiot voivat päättää, miten yksityiskohtaisesti ne nämä tiedot esittävät; on kuitenkin muistettava, että taustatiedot olisi säilytettävä (ks. 8 kohdan seitsemäs kappale). Päätelmien johdosta kansalliseen valvontasuunnitelmaan tehdyt korjaukset tai muutokset olisi sisällytettävä raporttiin tarpeen mukaan.

9.1 **Virallinen valvonta**

Vuosiraportissa olisi esitettävä, missä määrin kansallisessa valvontasuunnitelmassa asetetut vuotuiset toimintatavoitteet (jos jäsenvaltiot ovat asettaneet tällaisia tavoitteita) ja strategiset tavoitteet on saavutettu. Mukaan olisi liitettävä myös lyhyt kuvaus asiaan kuuluvista sovelletuista suorituskykyindikaattoreista ja/tai toimintatavoitteista, ellei niitä ole esitetty kansallisessa valvontasuunnitelmassa, jolloin niihin olisi tehtävä ristiviittaus. Tiedot olisi esitettävä sektoreittain kansallisen valvontasuunnitelman mukaan.

Vuosiraportissa olisi esitettävä sekä suunniteltu että käynnissä oleva virallinen valvonta ja tarpeen mukaan erityiset valvontatoimet, joissa keskitytään tiettyihin kysymyksiin. Suunnitellun virallisen valvonnan osalta olisi tarkasteltava, missä määrin kansallisessa valvontasuunnitelmassa asetetut virallisen valvonnan tiheyttä tai intensiteettiä ja luonnetta koskevat tavoitteet saavutettiin. Jos suunnitellun virallisen valvonnan toiminnallisia tavoitteita ei ole saavutettu, olisi analysoitava asiaa lieventävät ja/tai sen aiheuttaneet tekijät. Myös suunnittelemattomasta virallisesta valvonnasta [1] – erityisesti jos siihen on ohjattu suunnitellun virallisen valvonnan resursseja – olisi raportoitava, ja sen syistä olisi annettava lyhyt selvitys.

Eläinten ja kasvien terveyteen liittyvää virallista valvontaa käsittelevässä vuosiraportin osassa olisi esitettävä tautien seurantaa, hävittämistä ja valvontaa koskevan virallisen valvonnan tulokset, myös valvonnan, jolla varmennetaan tai määritetään terveystilanne tietyn taudin osalta.

9.2 **Yleinen noudattaminen toimijoiden ja tuotteiden osalta**

Vuosiraportissa olisi kuvattava, miten elintarvike- ja rehulainsäädännön, eläinten terveyttä ja hyvinvointia koskevien sääntöjen sekä kasvien terveyttä koskevan lainsäädännön yleistä noudattamista (elintarvike- ja rehualan toimijoiden ja muiden asiaan liittyvien tuottajien ja toimijoiden keskuudessa tai tuotteiden osalta) mitattiin raportointikaudella. Lisäksi olisi esitettävä yleiskatsaus tuloksiin. Noudattamisen yleistä tasoa koskevassa lausunnossa tai päätelmissä olisi tehtävä katsaus tuloksiin kunkin sektorin, tuotantovaiheen ja toimivaltaisen viranomaisen osalta. Lausunnon tai päätelmien olisi perustuttava 9.2.1–9.2.2 kohdissa annettuihin tietoihin.

9.2.1 *Säännöstenvastaisuuden yleisyys ja tyyppi*

Vuosiraportissa olisi kuvattava havaittuja tapauksia, joissa säännöksiä ei ole noudatettu. Vuosiraportissa olisi tarvittaessa

a) kuvattava tai määriteltävä käytetty luokitus;

b) luokiteltava havaitut säännöstenvastaisuudet tyypeittäin;

c) kuvattava havaittujen säännöstenvastaisuuksien tyyppi ja lukumäärä.

Vuosiraportissa olisi koottava yhteen kansallisesti havaitut säännöstenvastaisuudet sektoreittain, ja nämä kootut tiedot olisi otettava huomioon 9.2.2 kohdassa esitetyssä analyysissä.

9.2.2 *Säännöstenvastaisuutta koskeva analyysi*

Säännöstenvastaisuutta koskeva analyysi on keskeinen osa päätettäessä asianmukaisista korjaavista toimista, joilla voidaan varmistaa valvontajärjestelmän tehokas toiminta. Tässä kohdassa on esimerkkejä tekijöistä, jotka voidaan ottaa huomioon tällaista analyysiä tehtäessä ja joiden avulla voidaan päättää, mitä toimia toteutetaan, jotta varmistetaan kansallisten valvontasuunnitelmien tehokkuus (ks. 9.4 kohta).

Säännöstenvastaisuutta koskevassa analyysissä voidaan hyvien toimintatapojen mukaisesti käsitellä säännöstenvastaisuuksien esiintymistä, niistä sektorikohtaisesti aiheutuvia riskejä ja tarpeen mukaan syitä säännösten noudattamatta jättämiseen. Analyysien perusteella voidaan tehdä päätelmiä, joissa voidaan arvioida säännösten noudattamatta jättämisen potentiaalisia vaikutuksia ihmisille, eläimille tai kasveille aiheutuvien riskien kannalta ja tarpeen mukaan noudattamatta jättämisen syitä. Tällaisten analyysien tekemiseksi saattaa olla tarpeen tarkastella useampien vuosien mittaan kerättyjä tietoja, ja tarvittaessa voidaan hyödyntää aiempaa virallista valvontaa.

[1] Virallinen valvonta, joka poikkeaa ajallisesti merkittävästi kansallisesta valvontasuunnitelmasta ennakoimattomien olosuhteiden vuoksi.

9.2.2.1 Säännöstenvastaisuuden esiintyminen

Tässä osassa on tarkoitus antaa ohjeita siitä, miten säännöstenvastaisuuden yleisyyttä ja tyyppiä koskeva analyysi voidaan tehdä. Analyysi voidaan tehdä sektoreittain ja/tai toimivaltaisen viranomaisen mukaan. Analyysissä voidaan vastata esimerkiksi seuraavanlaisiin kysymyksiin:

a) Miten yleistä säännösten noudattamatta jättäminen oli eri sektoreilla? Tämä on erityisen tärkeää silloin, jos ilmeisiä merkittäviä poikkeamia yleisestä säännösten noudattamisesta esiintyy joillakin sektoreilla tai tietyn toimivaltaisen viranomaisen suorittamassa valvonnassa.

b) Jakautuiko säännöstenvastaisuus satunnaisesti ajan ja paikan mukaan vai kertyikö se joihinkin kohtiin tai tuotantovaiheisiin ja oliko merkkejä syntyvistä suuntauksista?

c) Minkä tyyppistä säännöstenvastaisuus oli eli liittyikö se rakenteellisiin, toimintaa koskeviin vai lopputuotekohtaisiin vaatimuksiin? Muu säännöstenvastaisuus voi liittyä itsevalvontaan, hallinnollisiin näkökohtiin tai dokumentointiin (esim. jäljitettävyyteen). Säännöstenvastaisuus voidaan luokitella myös sen mukaan, onko se vähäistä/merkittävää, järjestelmällistä/satunnaista jne.

d) Hajautuivatko säännöstenvastaisuudet koko rehu- tai elintarvikeketjuun vai keskittyivätkö ne alkutuotantoon tai ketjun myöhempiin vaiheisiin?

e) Kertyikö tiettyihin ketjuihin mahdollisesti useampia kohtia, joissa esiintyi säännöstenvastaisuuksia?

f) Osoittaako säännöstenvastaisuuden esiintymismalli, että tuotantoketju(i)ssa on kriittisiä valvontavaiheita?

g) Osoittavatko esiintymismallit, että eri (tyyppiset) elintarvike- ja rehualan toimijat ja muut asiaan liittyvät tuottajat ja toimijat tai tuotantoketjut noudattivat säännöksiä paremmin kuin toiset?

9.2.2.2 Säännöstenvastaisuudesta aiheutuvien riskien luonne

Tässä osassa annetaan ohjeita vaadittavasta analyysistä, jotta saadaan tietoja säännöstenvastaisuuden mahdollisista vaikutuksista. Analyysissä voidaan muun muassa

a) kartoittaa säännöstenvastaisuudet, joilla on mahdollisia merkittäviä vaikutuksia ihmisiin, eläimiin tai kasveihin;

b) kuvata säännöstenvastaisuuden mahdolliset vakavat vaikutukset tai riskit;

c) kuvata, liittyykö riski vain tiettyyn vaaraan vai onko kyseessä riskin yleinen kasvaminen, joka aiheutuu useiden vaarojen tai vaararyhmien esiintymisestä.

9.2.2.3 Säännöstenvastaisuuden perussyyt

Jos se on asianmukaista ja varsinkin jos havaitaan merkittävän säännöstenvastaisuuden esiintymismalleja tai toistuvia tapauksia, mahdollisista taustalla olevista syistä voidaan tehdä analyysi. Analyysillä voidaan edistää jäsenvaltion valvontajärjestelmien kehittämistä ja jatkuvaa parantamista. Analyysiä tehtäessä voidaan ottaa huomioon seuraavat tekijät:

a) elintarvike- ja rehualan toimijoiden ja muiden asiaan liittyvien tuottajien ja toimijoiden tiedon puute ja syyt siihen;

b) elintarvike- ja rehualan toimijoiden ja muiden asiaan liittyvien tuottajien ja toimijoiden pätevyyden puute ja syyt siihen;

c) noudattamisesta aiheutuvat kustannukset;

d) riittämättömät välineet ja/tai resurssit vaatimusten täytäntöönpanemiseksi;

e) tehokkaiden ja/tai oikeasuhteisten ja/tai varoittavien seuraamusten puute.

9.3 **Toiminnan tarkastamiset (auditoinnit)**

9.3.1 *Asetuksen (EY) N:o 882/2004 4 artiklan 6 kohdan mukaiset toiminnan tarkastamiset*

Näissä ohjeissa tarkoitetaan yksinomaisesti asetuksen (EY) N:o 882/2004 4 artiklan 6 kohdassa säädettyjä toiminnan tarkastamisia. Näiden tarkastamisten tulokset olisi esitettävä maakohtaisesti ja tarvittaessa sektorikohtaisesti kansalliseen valvontasuunnitelmaan sisältyvien järjestelyjen mukaisesti.

Päätöksen 2006/677/EY säännökset huomioon ottaen vuosiraportissa olisi esitettävä tiivistettynä seuraavat:

a) missä määrin toimivaltaisen viranomaisen kehittämä tarkastamisohjelma saavutettiin raportointikaudella;

b) missä määrin toimivaltaisen viranomaisen virallista valvontaa varten suunnittelemia järjestelyitä noudatettiin;

c) päätelmät toimivaltaisen viranomaisen soveltaman virallisen valvonnan yleisestä tehokkuudesta;

d) päätelmät toimivaltaisen viranomaisen soveltamien virallisen valvonnan järjestelmien yleisestä soveltuvuudesta tavoitteiden saavuttamiseen.

Jos kansallisessa valvontasuunnitelmassa esitettyjen auditointijärjestelyjen kuvauksessa ei esitetä virallisen valvonnan noudattamisen, tehokkuuden ja soveltuvuuden mittaamiseen käytettyjä menetelmiä tai suorituskykyindikaattoreita, näistä olisi annettava lyhyt kuvaus vuosiraportissa.

9.3.2 *Valvontaelinten toiminnan tarkastamiset tai tarkastukset – asetuksen (EY) N:o 882/2004 5 artiklan 3 kohta*

Kuvataan, missä määrin valvontaelinten auditointia tai tarkastuksia koskeva ohjelma toteutettiin, ja esitetään tiivistelmä auditoinnin tai tarkastusten päätelmistä.

9.4 **Toimet tehokkuuden takaamiseksi**

Tässä olisi esitettävä toimet, joilla pyritään varmistamaan kansallisen valvontasuunnitelman tehokas toiminta. Vuosiraportissa olisi käsiteltävä toimia, jotka on toteutettu seuraavilla aloilla. Tiedot voidaan esittää sektoreittain tai tuotantovaiheittain.

a) Toimet, jotka on toteutettu sen varmistamiseksi, että elintarvike- ja rehualan toimijat ja muut asiaan liittyvät tuottajat ja toimijat noudattavat säännöksiä asetuksen (EY) N:o 882/2004 31 artiklan 2 kohdan e alakohdan, 54 artiklan 2 kohdan ja 55 artiklan mukaisesti.

b) Toimet, jotka on toteutettu asetuksen (EY) N:o 882/2004 4 artiklan 2 kohdan ja 8 artiklan 3 kohdan mukaisesti virallisesta valvonnasta vastaavien elinten tehokkaan toiminnan varmistamiseksi, mukaan lukien asetuksen (EY) N:o 882/2004 4 artiklan 6 kohdan mukaisesti suoritettujen toiminnan tarkastamisten seurauksena toteutetut toimet ja tarvittaessa 5 artiklan 3 kohdan mukaisesti suoritetut toiminnan tarkastamiset tai tarkastukset. Toiminnan tarkastamisen päätelmien seurauksena toteutettuihin toimiin voi sisältyä korjaavia ja ehkäiseviä toimia tai parantavia toimia, jotka perustuvat hyvien toimintatapojen kartoittamiseen.

9.4.1 *Toimet, joilla varmistetaan säännösten noudattaminen elintarvike- ja rehualan toimijoiden ja muiden asiaan liittyvien tuottajien ja toimijoiden keskuudessa*

Vuosiraportissa olisi tehtävä katsaus toteutettuihin toimiin, joita voivat olla

a) rehujen, elintarvikkeiden tai eläinten markkinoille saattamisen, tuonnin, viennin tai käytön rajoittaminen tai kieltäminen;

b) rehu- tai elintarvikealan yrityksen toimintaa koskevan hyväksynnän tai rekisteröinnin peruuttaminen tai keskeyttäminen;

c) hallinnolliset sakot tai muut hallinnolliset seuraamukset;

d) syytteen nostaminen elintarvike- ja rehualan toimijoita ja muita asiaan liittyviä tuottajia ja toimijoita vastaan säännösten noudattamatta jättämisestä (rikosoikeudelliset seuraamukset).

9.4.2 *Toimet, joilla varmistetaan virallisesta valvonnasta vastaavien elinten tehokas toiminta*

Laajamittaiset toimet, jotka on toteutettu virallisesta valvonnasta vastaavien elinten tehokkaan toiminnan takaamiseksi, voivat edellyttää kansallisen valvontasuunnitelman muuttamista, ja tällöin ne olisi sisällytettävä 9.6 kohtaan. Jotkin laajamittaiset toimet eivät ehkä kuitenkaan vaadi kansallisen valvontasuunnitelman muuttamista, ja tällöin ne olisi sisällytettävä tähän kohtaan vuosiraportissa jäsenvaltion toteuttamien positiivisten toimien esiin tuomiseksi. Tiedot voidaan esittää sektoreittain tai tuotantovaiheittain, ja niiden olisi katettava toimet, jotka eivät sisälly muutoksina kansalliseen valvontasuunnitelmaan, esimerkiksi seuraavat:

a) uudet, päivitetyt tai tarkistetut valvontamenettelyt;

b) koulutusaloitteet;

c) lisäresurssit;

d) nykyisten resurssien uudelleenjako prioriteettien tarkistuksen seurauksena;

e) erityiset valvonta-aloitteet;

f) muutokset toimivaltaisen viranomaisen organisaatioon tai johtoon;

g) ohjeiden tai tietojen tarjoaminen rehu- ja elintarvikealan toimijoille;

h) uusi lainsäädäntö;

j) valvontaelimille delegoitujen tehtävien keskeyttäminen tai peruuttaminen.

9.5 **Yleistä toimivuutta koskeva lausunto**

Arvioidaan yleisesti

a) edistyminen kansallisessa valvontasuunnitelmassa kuvattujen strategisten tavoitteiden saavuttamisessa;

b) kansallisen valvontasuunnitelman mukaisesti suoritetun virallisen valvonnan tehokkuus ja soveltuvuus asetuksen (EY) N:o 178/2002 17 artiklan 2 kohdan ja asetuksen (EY) N:o 882/2004 mukaisten sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia ja tarpeen mukaan kasvien terveyttä koskevien tavoitteiden saavuttamisessa.

Itsearvioinnissa olisi käsiteltävä myös mm. yleistä tehokkuutta, toimivaltaisten viranomaisten sisäistä ja välistä koordinointia, ”pellolta pöytään” -lähestymistavan toteutumista ja virallisen valvonnan riskiperusteista kohdentamista. Yleistä toimivuutta koskevan lausunnon pitäisi perustua edellisten kohtien tulosten analyysiin ja yhteenvetoon, ja siinä olisi kuvattava seuraavat:

a) tavoitteisiin sovelletut suorituskykyindikaattorit tarpeen mukaan; ja

b) kutakin tavoitetta koskevat tulokset tarpeen mukaan.

9.6 **Kansallisen valvontasuunnitelman muutokset**

Vuosiraportissa olisi esitettävä kansalliseen valvontasuunnitelmaan tehdyt muutokset sinä vuonna, johon raportti liittyy. Erityishuomiota olisi kiinnitettävä sen varmistamiseen, että asetuksen (EY) N:o 882/2004 42 artiklan 3 kohdassa, 44 artiklan 5 kohdassa ja 45 artiklan 5 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen tekijöiden perusteella tehtyjä muutoksia käsitellään ja selitetään. Erityisesti olisi kuvattava muutokset, jotka liittyvät kansallisessa valvontasuunnitelmassa kuvattuihin virallisen valvonnan järjestelmiin ja toiminnan riskiluokitukseen (ks. päätöksen 2007/363/EY liitteessä oleva kohta 3.4).

Vuosiraportissa olisi kuvattava tällaisten muutosten luonne ja syyt, tarpeen mukaan esimerkiksi

a) uusi lainsäädäntö;

b) uusien sairauksien tai muiden terveysriskien ilmaantuminen;

c) merkittävät muutokset toimivaltaisten viranomaisten rakenteessa, hallinnossa tai toiminnassa;

d) merkittävät muutokset maatalouden ja elintarviketuotannon alalla;

e) jäsenvaltioiden virallisen valvonnan tulokset;

f) muutokset asetuksen (EY) N:o 882/2004 43 artiklassa tarkoitettuihin ohjeisiin;

g) tieteelliset havainnot;

h) asetuksen (EY) N:o 882/2004 4 artiklan 6 kohdan mukaisesti tehtyjen toiminnan tarkastamisten tulokset;

i) asetuksen (EY) N:o 882/2004 45 artiklan 6 kohdan mukaisesti suoritetun yhteisön valvonnan [1] tulokset;

j) kolmannen maan jossakin jäsenvaltiossa suorittamien toiminnan tarkastamisten tulokset;

k) perussyitä koskevan analyysin tulokset.

Muutosten olisi oltava johdonmukaisia näiden ohjeiden 9.3–9.5 kohdissa esitetyn analyysin ja päätelmien kanssa, ja niihin olisi sisällytettävä ristiviittaukset asianmukaisiin kohtiin tarvittaessa.

---

[1] Jäsenvaltioissa suoritetussa yhteisön valvonnassa voidaan kartoittaa aiheita, joiden osalta yhteisön suositusten seurauksena toteutetut korjaavat tai ehkäisevät toimet edellyttävät kansallisen valvontasuunnitelman muuttamista. Tällaiset muutokset olisi sisällytettävä vuosiraporttiin huolimatta siitä, että niitä saatetaan käsitellä myös jäsenvaltion vastauksessa suosituksiin.